

Ботен ил буенча беренче авыл хужалыгы микропереписы (алга таба – СХМП-2021) старт алды. Бер ай – 1-30 август коннәрендә Росстат авыл хужалыгы продукциясен житештерүчеләр турында мәгълүмат жыячак. СХМП-2021 нигә үткөрелә, ул безнен тобәктә ничек узачак, анда кемнәр катнашачак, ни очен кирәк – бу һәм башка сорауларга безнен материалда җаваплар.

Исәпкә алучы ачык-яшел тостәге махсус киёмгә киенеп йориләр: яктылык кайтаргыч полосалары булган жилет һәм кепка. Жилетта да, кепкада да СХМП-2021 символикасы тошерелгән. Гамәлдәге чынбарлыкта исәпкә алучы образынын аерылгысыз атрибуты медицина битлеге, чонки эпидемиологик куркынычсызлыкнын барлык чараларын үтәп башкарыла. Яшел тостәге битлектә шулай ук СХМП-2021 символикасы да бар. Исәпкә алучы үзе белән паспорт күрсәткәндә гамәлдә булган таныклык һәм планшет булырга тиеш.

Авыл хужалыгы исәбен алу алдына бары тик статистик бурычлар гына куела. Авыл хужалыгы продукциясе житеш-терүчеләрнен торле категорияләре катнаша бу переписьтә. Мордовиядә 176 меннән артык объект, шул исәптән: 255 авыл хужалыгы оешмасы, 500 крестьян (фермер) хужалыгы һәм шәхси эшмәкәр, 175 206 шәхси ярдәмче һәм авыл жирендә яшәүче башка шәхси хужалыклар, 652 бакчачылык һәм яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләре. Шәһәр жирлегендәге гражданнын шәхси хужалыклары һәм ишегаллары 10нан да ким булмаган торак пунктлар тикшерелмәячәк. Беренче авыл хужалыгы санын алу яна технологик дәрәжәдә уза. Авыл хужалыгы оешмаларына, крестьян (фермер) хужалыкларына һәм шәхси эшмәкәрләргә электрон исәпкә алу кәгазьләрен мостәкыйль тутыралар. Моңы Росстат web-жыю системасы яки махсус элемент операторлары аша эшлиләр. Шулай ук исәпкә алу кәгазенен кәгазь вариантын тутыру мөмкинлегә дә саклана.

Авыл хужалыгы исәбен алу бары-шын оператив мониторинглау мәгълүматлары буенча, Мордовия Республикасында 10 кон эчендә исәпкә алучылар 74 меннән артык (42,4%) хужалык хужаларыннан сорашып чыкканнар; гражданнын коммерцияле булмаган

бакчачылык һәм яшелчәчелек берләшмәләренән 20,9% буенча мәгълумат алынган. Республиканын Инсар муниципаль районында исәпкә алучылар аеруча актив эшли. Алар үз районнарынын 58,3% турында мәгълумат жыйганнар. Шулай ук лидерлар арасында Ичалково (шәхси ярдәмче хужалык хужаларынын 48,8% сораптырылган), Старошайгово (48,2%) һәм Ромоданово (47,7%) муниципаль районнары бар. Ромодановода ике татар авылында да исәп-хисап алып барыла. Мәсәлән, Алтар авылы администрациясе житәкчесе урынбасары Эльвина Камилъ кызы Исхакова 380 Алтар йортынын һәм 2 КФХнын 48% мәгълуматны жыеп алган индә.

Ә Мордовиянен Рузаевка районы территориясендә 13 авыл хужалыгы оешмасы һәм предприятиесе, 17 крестъян (фермер) хужалыгы һәм шәхси эшмәкәр, авыл жирлекләрендә 8908 шәхси ярдәмче хужалык, 102 гражданнын бакчачылык һәм яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре микросан алу белән шогыльләнә. Гражданнынын шәхси ярдәмче хужалыклары һәм коммерцияле булмаган оешмалары турында 19 исәпкә алучы жыя.

Татарларыбыз күпләп яшәгән Ләмберә районы Аксен авылында ничегрәк микросан алу баруы турында администрациясе Айса Жәфәр улы Юсуповтан сорадым. Ул: “Районыбыз белән бергә, Аксен авылы администрациясенә кәргән жирләрдә - Аксән һәм Иняты авылларында авыл хужалыгы микропереписын башлап жибәрдек. Ике авылда менгә якын хужалык, 11 фермер бар. Алар турындагы мәгълуматны һәм районыбызнын башка авылларындагысын Альфия Касим кызы Бәширова белән Эльвира Рәсим кызы Насырова жыялар. Халык аларны таний һәм аралаша.”

Авыл хужалыгы исәбен алу 2021 елнын 30 августында тогәлләнәчәк. Исәпкә алунын якынча нәтижәләре 2021 елнын IV кварталында ясалачак. Барлык жыелган мәгълумат конфиденциаль характерда булачак, алар кызыксынган кулланучылар очен бары тик жыелма рәвештә генә басылып чыгачак.

Наилә НАСЫРОВА